

MTÜ EESTI ESITAJATE LIIT
LÄBIPAISTVUSARUANNE
2021

Sisukord

Sissejuhatus	3
EEL-i õiguslik ja juhtimisstruktuuri üldine kirjeldus.....	3
Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta	4
Finantsteave.....	5
Tulud.....	5
Kulud	5
Loometoetused ja stipendiumid.....	6
Esitajatasude kogumine	7
Esitajatasude maksmine	8
Teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta	9
Eriaruanne	11

Sissejuhatus

Käesolev MTÜ Eesti Esitajate Liit (edaspidi nimetatud „EEL“) läbipaistvusaruanne on koostatud perioodi 01. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021 kohta.

EEL läbipaistvusaruande koostamisel on lähtutud autoriõiguse seaduse (AutÕS) § 79¹⁶ sätetest ja justiitsministri 21.06.2016 määrusest nr 15 „Kollektiivse esindamise organisatsiooni läbipaistvusaruandes esitatav teave“.

Läbipaistvusaruande koostamise eesmärgiks on teha õiguste omajatele kättesaadavaks võimalikult suur osa nende õiguste teostamist ja vastavaid rahavoogusid puudutavast infost. Läbipaistvusaruanne sisaldab infot, mida tavapärase majandusaasta aruande raames ei ole kohustust esitada.

Läbipaistvusaruanne tagab õiguste omajatele võimaluse jälgida nende õigusi teostava kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevust ja seda ka teiste samasuguste organisatsioonide tegevusega võrrelda.

Läbipaistvusaruanne hõlmab võrreldavat kontrollitud finantsteavet EEL-i tegevuse kohta ja ülevaadet sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste jaoks määratud summade kasutamise kohta.

EEL-i õiguslik ja juhtimisstruktuuri üldine kirjeldus

EEL on mittetulundusühing, kelle asutamise, tegevuse ja lõpetamise suhtes kohaldatakse mittetulundusühingute seadust autoriõiguse seadusest tulenevate erisustega. EEL on asutatud 21.03.2000.a. eesmärgiga teostada teose esitajate autoriõigustega kaasnevaid õigusi.

EEL-i peamiseks ülesandeks on teose esitajate varaliste õiguste teostamine, st esituse kasutamise eest saadaoleva tasu kogumine ja esitajatele väljamaksmine.

EEL-i liikmeks võib olla iga esitaja, so laulja, muusik või muu isik, kes laulab, deklameerib, mängib muusikariistal või muul viisil esitab teoseid või juhendab teisi isikuid teoste esitamisel ja nende õigusjärglased.

EEL-i liikmeks astuda soovija esitab ühingu juhatusele kirjalikult avalduse/liikmelepingu ja lisainformatsiooni on tegevuse kohta. Laekunud avaldused vaadatakse läbi juhatuse koosolekul ning tehakse otsus liikmeks vastuvõtmise või vastuvõtmisest keeldumise kohta. Liikmega sõlmitakse kirjalik liikmeleping, milles sätestatakse ühingu teostamiseks loovutatavad õigused ja märgitakse ära poolte muud õigused ning kohustused. Esitajatel, kes ei soovi astuda EEL-i liikmeks, on võimalik oma õiguste teostamine EEL-ile üle anda esinduslepinguga.

AutÕS §-is 79 lõikes 3 on loetletud valdkonnad, kus õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu on kohustuslik.

EEL on esitajate rahvusvahelisse katusorganisatsiooni SCAPR (*the Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights*) ja rahvusvahelist esitaja numbrit IPN

haldava IPD (*International Performers Database*) liikmeks. 2021. aastal sai EEL AEPO-ARTIS liikmeks, mis esindab 37 Euroopa esitajate kollektiivse esindamise organisatsiooni 27 erinevast riigist.

EEL teostab teiste riikide kollektiivse esindamise organisatsioonidega (edaspidi nimetatud „KEO“) sõlmitud lepingute alusel vastavate KEO-de liikmete õigusi Eesti Vabariigis. EEL poolt esindatud Eesti esitajate nimekiri ja samuti välisriikide nimekiri, kus asuvate KEO-dega on EEL-il sõlmitud esinduslepingud, on kättesaadav EEL-i veebilehelt www.eel.ee

EEL-i kõrgeimaks juhtorganiks on selle liikmete üldkoosolek. Üldkoosolekul võivad osaleda kõik EEL-i liikmed, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Üldkoosolek võtab vastu otsuseid kõikides EEL-i juhtimise küsimustes, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud juhatuse või mõne muu EEL-i organi pädevusse. Läbipaistvusaruande perioodil toimus üks üldkoosolek, 16.06.2021.a..

EEL-i peamised tegevussuunad ja eesmärgid kinnitatakse ühingu liikmete üldkoosoleku otsustega, mille kutsus juhatus kokku mitte hiljem kui kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest.

Juhatus on EEL-i juhtimisorgan, mis esindab ja juhib EEL-i. Juhatus koosneb kolmest (3) kuni viiest (5) liikmest, kes määratakse üldkoosolekul EEL-i liikmete poolt kolme (3) aastaseks tähtajaks. Läbipaistvusaruande perioodil olid juhatuse liikmeteks Ülar-Johannes Palm, Tanel Padar, Mihkel Mattisen, Erki Vabamets ja Urmas Ambur.

Nõuete osas, mida EEL peab oma tegevuses järgima autoriõiguse seaduse alusel, teostas järelevalvet Justiitsministeerium, alates 07.01.2022 Patendiamet.

EEL-i tegevus loomeliiduna toimub vastavalt loovisikute ja loomeliitude seadusele (LLS) ning tegevuse kohta esitatakse eraldi aruanne Kultuuriministeeriumile.

Üksuseid, mida EEL omab või kontrollib otseselt või kaudselt, täielikult või osaliselt, aruande perioodil ei olnud.

Füüsilisest isikust liikmete arv 2021. aasta lõpu seisuga oli 1 780 liiget, suurenedes aasta jooksul 116 liikme võrra ja juriidilisest isikust liikmete arv (orkestrid ja kollektiivid) 22.

Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta

Läbipaistvusaruande perioodil ei ole EEL keeldunud litsentsilepingute sõlmimisest, kuid on esinenud olukordi, mil EEL ei ole saanud soovitud litsentsi anda, sest ei teosta vastavaid õigusi.

Kõik kasutajad, kes on pöördunud EEL-i poole sooviga saada luba või sõlmida leping EELi poolt esindatud õiguste omajate repertuaari kuuluvate esituse kasutamiseks valdkonnas, mida EEL teostab ning kes on aktsepteerinud EEL-i poolt vastavas kasutusvaldkonnas või -viisi puhul rakendatavaid litsentsitasu määrasid, on EEL-lilt vastava loa saanud.

EEL sõlmib vastavalt Eesti Autorite Ühingu (edaspidi nimetatud „EAÜ“) ja Eesti Fonogrammitootjate Ühingu (edaspidi nimetatud „EFÜ“) sõlmitud lepingule litsentsilepinguid isikutega, kes soovivad teoseid ja fonogramme reprodutseerida DJ-tegevuse eesmärgil või kasutamiseks treeningute läbiviimisel. Vastavalt DJ valdkonnas

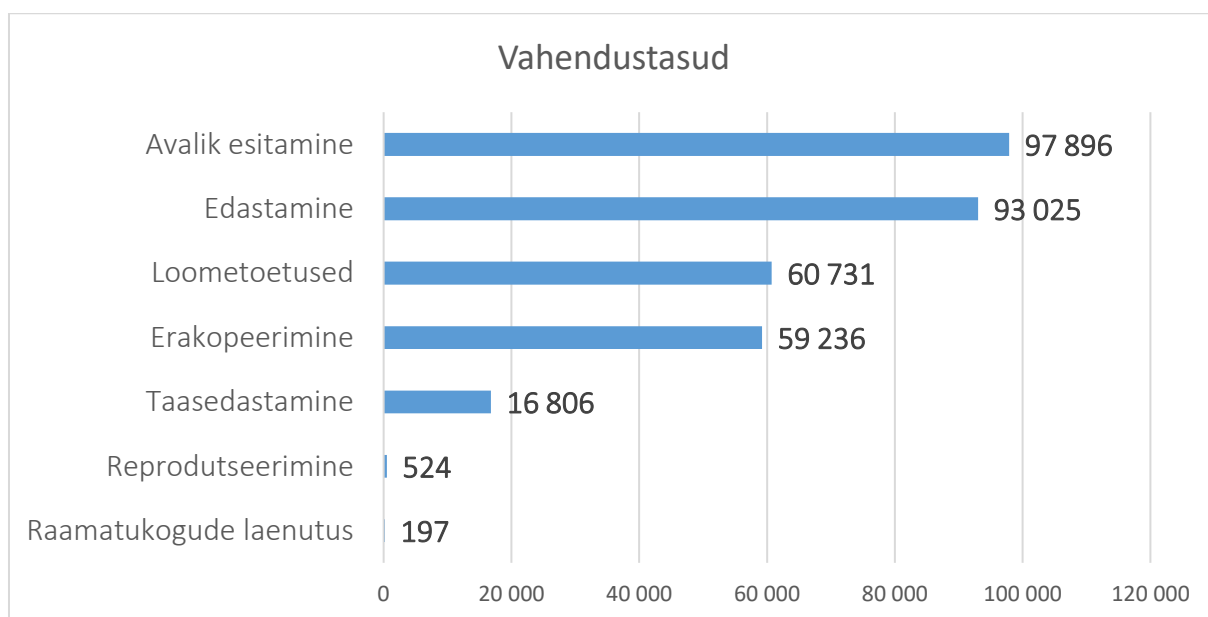
sõlmitava litsentsilepingu tingimustele on EEL-il koos EFÜ ja EAÜ-ga või eraldi õigus litsentsileping viivitamata üles öelda kui litsentsisaaja ei tasu litsentsitasu arvet õigeaegselt või rikub muul viisil litsentsilepingu tingimusi.

Finantsteave

Tulud

2021	TULUD €	%
Kogutud tasud esitajatele	873 075	29,24
Toetused loovisikutele	1 743 571	58,39
Välismaalt	33 354	1,12
Muud tulud	1 151	0,04
Tulud tegevuste korraldamisest	6 268	0,21
Vahendustasud	328 414	11,00
KOKKU	2 985 833	100

Aruandeaastal õiguste omajatele eraldatud tasude kogusumma oli 906 429 eurot.

Tabel: vahendustasud

Kulud

KULUD	€	%
Üür ja rent	23479	4,78
Elektrienergia	2003	0,41
Kommunaalteenused	1902	0,39
Kütus	2927	0,60
Mitmesugused bürookulud	125017	25,47

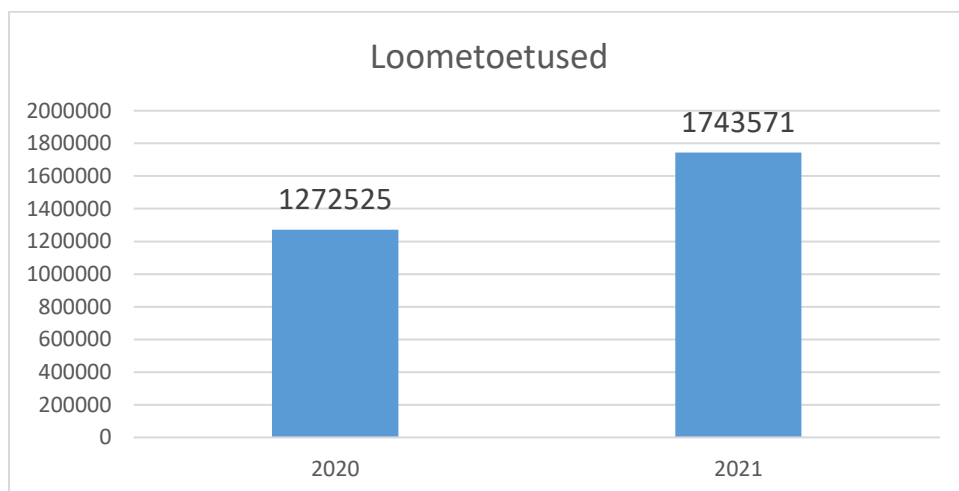
Lähetuskulud	1167	0,24
Riiklikud ja kohalikud maksud	835	0,17
Kokku mitmesugused tegevuskulud	157330	
Palgakulu	207772	42,33
Sotsiaalmaksud	70762	14,42
Kokku tööjõukulud	278534	
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	54976	11,20
Lootusetud nõuded	47	0,01
Kokku muud kulud	47	
Kulud kokku	490887	100

Loometoetused ja stipendiumid

2021. aastal eraldas Kultuuriministeerium halduslepingulepingu 7-12/3631-2 alusel loovisikute ja loomeliitude seaduses toodud kohustuste täitmiseks toetust kokku 404 870 eurot.

Nimetatud halduslepingu alusel ja kasutades Kultuuriministeeriumi täiendavat sihtfinantseerimist maksti Eesti Esitajate Liidu poolt liikmetele 2021. aastal vabakutselise loovisiku loometoetusi kokku summas 1 743 571 eurot.

2021. aasta lisaelarvega eraldati Kultuuriministeeriumile 8,5 miljoni euro ulatuses täiendavaid vahendeid loometoetuste maksmiseks. EEL-i taotles Kultuuriministeeriumilt täiendavalt 2,7 miljonit eurot, mis sooviti suunata sihtotstarbeliselt loometoetuste maksmiseks. Kultuuriministeerium rahaldas EEL-i taotlusi 2,6 miljoni euro ulatuses. Täiendavalt eraldatud vahendite arvelt alustati loometoetuste maksmist 2021. aastal ja maksed jätkuvad 2022. aastal. Täiendavalt sihtotstarbeliselt eraldatud vahendite kasutamisega seonduvad kulud tuli kanda EEL-il.

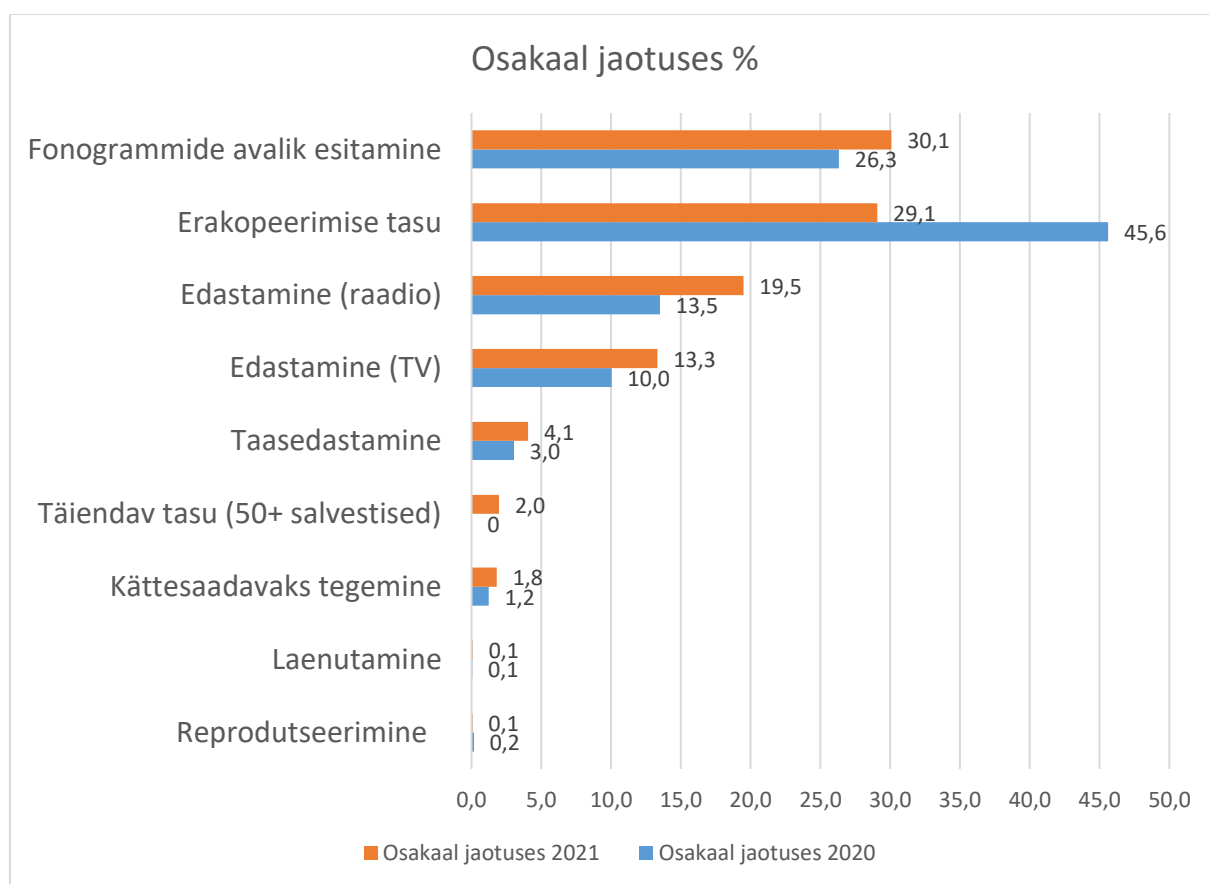
Tabel: Loometoetused

2020. aastal EEL-ile kultuuriministri käskkirja alusel eraldatud vahendid kasutati täies ulatuses ära loometoetuste maksmiseks ja maksmisega seonduvate kulude katteks. Seetõttu ei olnud 2021. aastal võimalik eraldada stipendiume ning kõik stipendiumite taotlusvoorud tuli tühistada.

Esitajatasude kogumine

Kollektiivse esindamise organisatsioonid (Eesti Autorite Ühing, Eesti Fonogrammitootjate Ühing, Eesti Esitajate Liit, Eesti Audiovisuaalautorite Liit) ja loomeliidud (Eesti Heliloojate Liit, Eesti Interpreetide Liit, Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit, Eesti Näitlejate Liit ja Eesti Kirjanike Liit) pöördusid 2021. aasta kevadel Justiitsministeeriumi poole seoses vajadusega hüvitada õiguste omajatele ajavahemikus 01.01.2019-31.03.2021 saamata jäänud nn erakopeerimise hüvitis.

Justiitsministeeriumiga toimunud läbirääkimiste tulemusel nõustus Vabariigi Valitsus sõlmima kohtuväline kompromiss erakopeerimise tasude osas (2019-03.2021) ning see mõjutas positiivselt esitajatasude kogumist. Samuti avaldas tasudele positiivset mõju AutÕS alusel käivitud erakopeerimise tasude kogumine (alates 04.2021).

Tabel: osakaal jaotuses

Esitajatasude maksmine

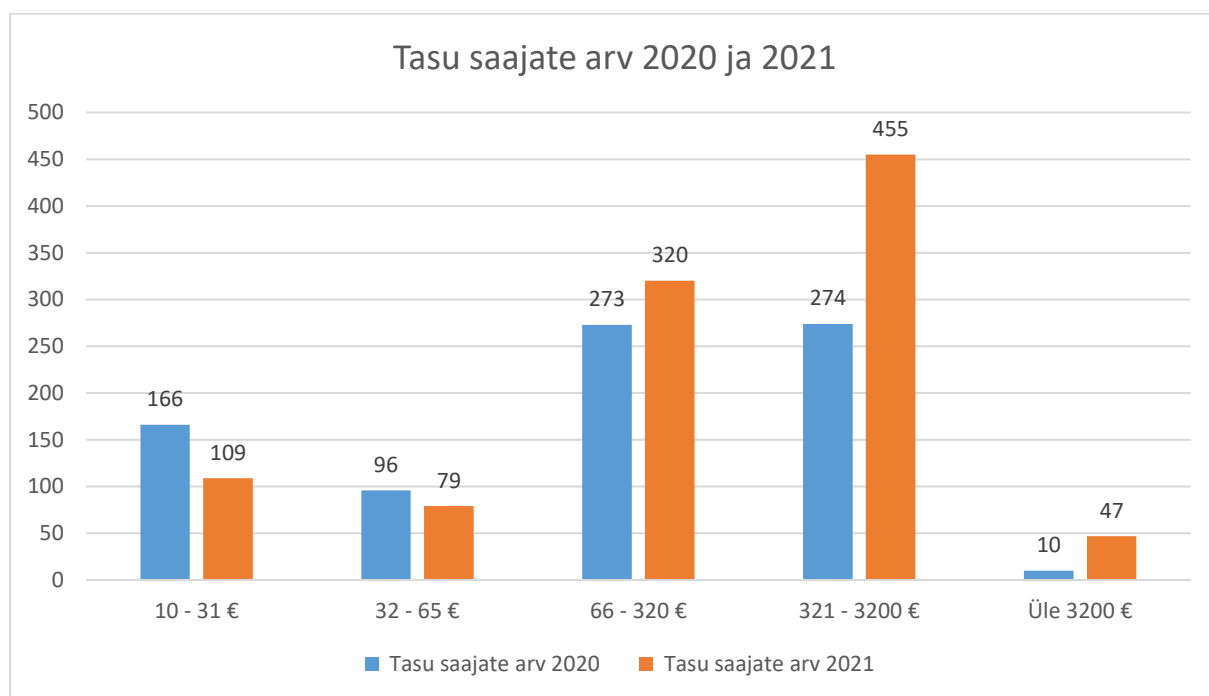
Vastavalt EEL-i tasude jaotamise reeglitele toimub tasu maksmine peale esitaja ja EEL-i vahel esindus- või liikmelepingu sõlmimist ning peale esitaja poolset teavitust, milliste esituste salvestamisel ta on osalenud. Välismaiste KEO-de poolt esindatud õiguste omajatele makstakse kogutud tasud välja vastavalt KEO-ga sõlmitud lepingu tingimustele.

EEL-i juhatus on määranud tasu alammääraks, millest väiksemaid summasid liikmetele välja ei maksta, 10 eurot. Need summad makstakse välja tasude alammäära ületamisel.

Välismaiste õiguste omajate puhul makstakse tasu välja teda esindavale KEO-le koondmaksena, tasu alammäär, millest väiksemaid summasid välja ei maksta, ei ole kehtestatud.

2021. aastal teostati EEL-i liikmetele esitajatasude makseid 17 korral, millest 2 korda sisaldas välismaalt laekunud tasude väljamakset.

Välismaiseid esitajaid esindavatele välisühingutele makstakse tasusid välja üldjuhul 1 kord aastas.

Tabel: EEL liikmetele tasu maksmine

Esitajatasude väljamaksed EEL-i liikmetel olid 2021. aastal kokku 825 455 eurot. Eesti Näitlejate Liiduga sõlmitud lepingu alusel koguti ja maksti ENL-ile esitajate tasusid kokku 90 729 eurot.

Välimaa organisatsioonidest pärinevad esitajatasud laekus 2021. aastal 12 910 eurot ning õiguste omajatele maksti 2021. aastal välja koos varasema aasta jäägiga 13 301 eurot.

Aruandeaastal laekus välismaalt täiendavalt 20445 eurot AutÕS § 67¹ alusel, fonogrammitootjale loovutatud esituse kasutamise õiguste eest.

Autoriõiguse seaduse § 79⁹ lõike 1 kohaselt jaotab ja maksab KEO õiguste omajatele saadaolevad summad välja võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt üheksa kuu möödudes selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti. EEL alustas 2020. aastal kogutud tasude väljamaksete tegemisega 2021. aasta veebruaris.

Eraldised, mis on tehtud õiguste omajatele, kuid on välja maksmata 2021. aasta lõpu sisuga.

	2019	Moodustamine/ korrigeerimine	2020	Moodustamine/ korrigeerimine	2021
Eraldis esitajatasude väljamakseteks	502 299	431 311	933 610	-157 864	775 746

Väljamakse tegemata jäämise peamiseks põhjuseks on, et üheksa kuu möödudes, selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti, ei ole välja maksmata tasu osas tuvastatud, kes on vastava tasu õiguste omajaks või jääb saadav tasu alla makstava tasu piirmäära (10 eurot).

EEL tasude jaotamise reeglite kohaselt kohustub EEL kogutud tasud, millede õigust omavad esitajad kas pole EEL-i liikmed või ei suudeta neid EEL-i püüdlustest hoolimata tuvastada, reserveerima kuni kolmeks aastaks nende esitajate nimele. Kui kolme aasta möödumisel alates reserveerimisest ei ole endiselt neid esitajaid tuvastatud või pole tuvastatud esitaja EEL-iga sõlminud liikmelepingut, otsustab EEL-i juhatus, kas see raha lisatakse teiste esitajate vahel jaotamisele kuuluvale summale või suunatakse liikmete ühishuvisid puudutavaid eesmärke täitvasse fondi.

Vastavalt mittejaotatavate summade kasutamise üldpõhimõtetele võib jaotusest välja arvatud tasu võib kasutada täiendavate väljamaksete tegemiseks, esitajate tuvastamiseks ja tasu jaotamise süsteemi arendamiseks või suunata liikmete ühishuvisid puudutavaid eesmärke täitvasse fondi kultuuri-, sotsiaal- või haritusteenuste rahastamiseks ja/või kasutades neid summasid muul moel õiguste omajate kasuks.

Aruandeaastal eraldati jaotamisele kuuluvatest esitajatasudest üle 3. aastased tuvastamata õiguste omajate tasusid kokku 159 253 eurot. Mittejaotatavat summat kasutati esitajatasu täiendavate väljamaksete tegemiseks (87806 eurot), esitajate tuvastamiseks ja tasu jaotamise süsteemi arendamiseks ning liidestamiseks rahvusvaheliste andmebaasidega (70415 eurot), liikmete ühishuvides muusikaga seotud kultuuriürituste korraldamiseks ja toetamiseks (13929 eurot) ja Ungri loomemaja tegevuse finantseerimiseks (1060 eurot). Eraldatud tasude kasutamata jääk 31.12.2021.a. seisuga on 127 157 eurot.

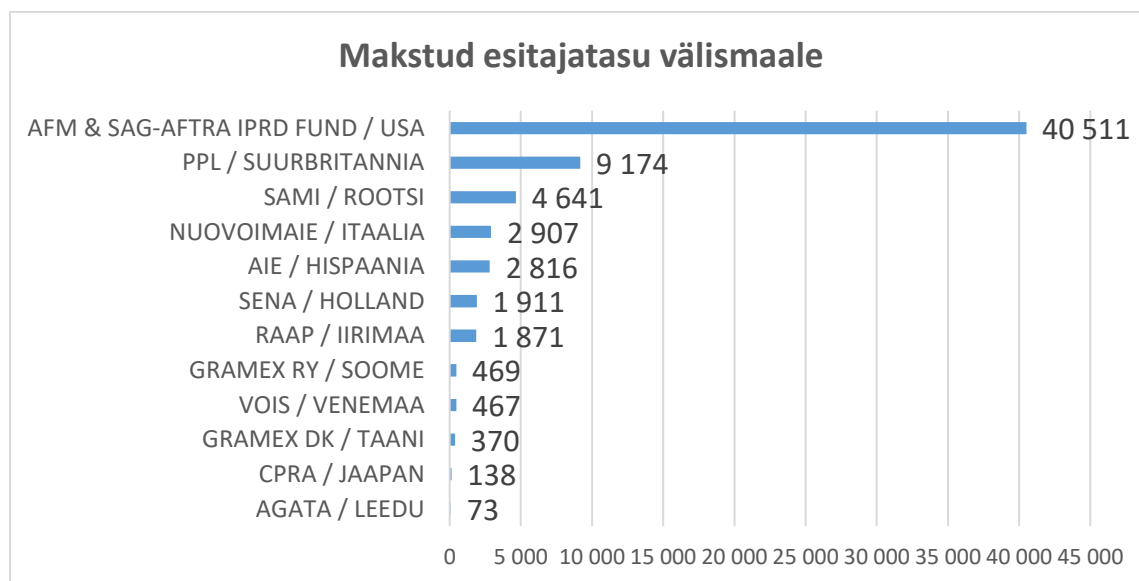
Teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta

Käesolevas läbipaistvusaruandes toodud teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta hõlmab endas EEL-i ja välismaiste KEO-de ning agentide vahel sõlmitud lepingute alusel saadud andmeid.

Välismaiste KEO-de poolt 2021. aastal EEL-ile antud info on valdavalt 2020. aastal toimunud esituste kasutuse kohta.

EEL saab anda ülevaate teistelt organisatsioonidelt saadud ja teistele organisatsioonidele makstud summade kohta organisatsioonide kaupa. Üldjuhul sisaldab nii makstav kui ka saadav tasu summasid, mis on kogutud fonogrammide avaliku esitamise, edastamise, taasedastamise, reprodutseerimise, rentimise, laenutamise ja isiklikeks vajadusteks kasutamise eest.

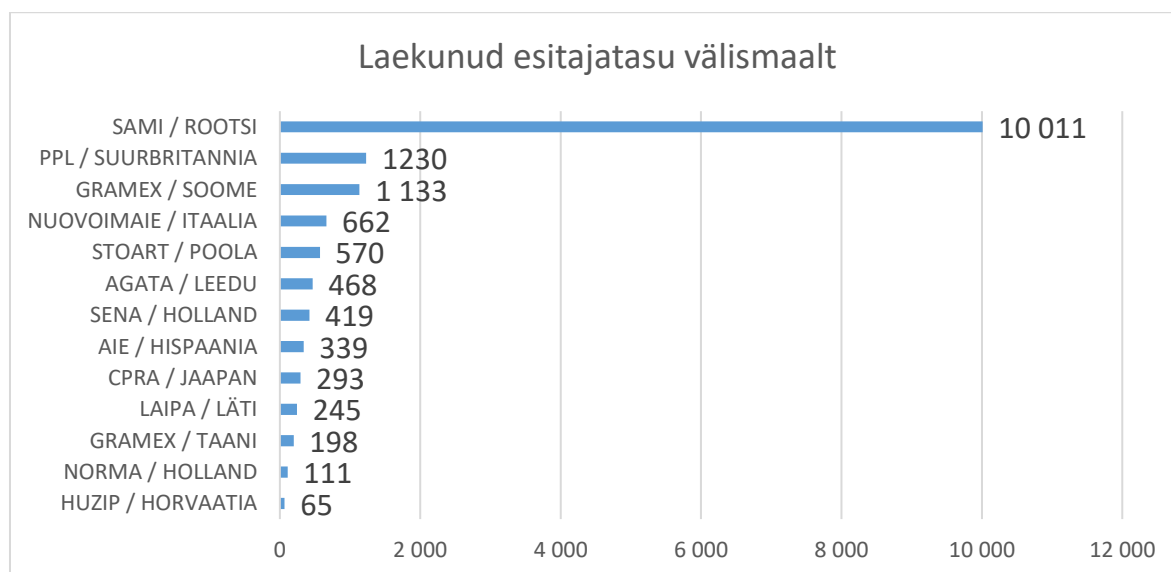
Teistele organisatsioonidele makstud tasude osas toimub haldustasu arvestamine täpselt samade põhimõtete alusel ja samades määrades nagu EEL-i liikmete õiguste teostamise puhul. Mingeid täiendavaid mahaarvamisi peale haldustasude ei tehta. Makstud tasu jaguneb õiguste kategooriate kaupa sarnaselt EEL-i liikmetele makstavate tasudega.

Tabel: EEL poolt välisühingutele makstud esitajatasu.

Teiste kollektiivse esindamise organisatsioonide poolt EEL-ile makstud summadest ei ole EEL võtnud haldustasu ega teinud muid mahaarvamisi.

Teistest organisatsioonidest 2021. aastal EEL-ile laekunud summad organisatsioonide kaupa:

Tabel: Välismaalt laekunud esitajatasu EEL liikmetele.

Välisühingute poolt antakse teave õiguste omajatele arvestatud tasude ja väljamakstavate summade kohta, kuid üldjuhul puudub detailsem teave milliste õiguste kategooriate eest jaotatud tasu on kogutud.

Aruandeaastal laekus välismaalt täiendavalt 20445 eurot AutÕS § 67¹ alusel, fonogrammitootjale loovutatud esituse kasutamise õiguste eest. Vastavad fonogrammid on õiguspäraselt avaldatud üle 50 aasta tagasi ja üldjuhul on esitajateks välismaised õiguste omajad.

Eriaruanne

Vastavalt AutÕS § 79¹⁶ lõike 3 punktile 4 peab eriaruanne sisaldama sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste osutamise eesmärgil majandusaasta jooksul õigustest saadavast tasust ning selle investeerimisest tekkinud tulust maha arvatud summad eesmärgiliikide kaupa ning iga eesmärgiliigi puhul teostatavate õiguste kategooriate ja kasutusliikide kaupa, sealhulgas sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste rahastamiseks mahaarvatud haldustasude summad ja eraldi sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenusteks kasutatud eraldi summad.

EEL liikmelepingu alusel on EEL-il õigus liikmete üldkoosoleku otsuse alusel kasutada jaotamisele kuuluvast tasust kuni 10% ühingu liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

EEL-i üldkoosolek tegi 2019. aastal otsuse, mis võimaldab jaotamisele kuuluvast tasust kasutada kuni 10% ühingu liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

EEL juhatus peab arvestust ja otsustab jaotamisele kuuluvast tasust kuni 10% kinnipidamise ja kasutamise üle EEL liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

2021. aastal kinnipidamisi jaotamisele kuuluvast tasust ei ole tehtud.

Õiguste kasutamise saadavat tasu ei ole 2021. aastal investeeritud ja investeerimisest ei ole tekkinud tulu.